

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ivdx Magistratevs Senator

Zype, Franciscus van der

Antverpiæ, 1633

Cap. XXII. De Lytro.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14280

CAPVT XXII.

De Lytro.

1. **B**ellum nostrum Belgicum, quo ad captiuos milites, conuen-
tionem habet aliquid ex Inducijs redolentem, vt qui in con-
flictu non occiduntur, post eum seruari debeant, & stato Ly-
tro redimi: gregarius miles, decurio, signifer menstruus, centurio
maiori stipendio, &c. Olim qui non occidebantur, seruabantur; &
serui fiebant, inde dicti: & ex bello post-liminium erat, ex pace non
indistinctè. *l. 12. D. de captiu.* quod ideo placuisse Seruius scribit,
quia spem reuertendi ciuibus in virtute bellica magis, quam in pa-
ce Romani esse voluerunt. *diel. l. 12.* quibus capropter, ea militiae
pacta non placuissent. emolliunt animos militares, eneruant au-
daciam, & qui numero victos se vident dum comitant, vti victi
ferè & victores ponunt aut sumunt arma, quasi a lex sententia dam-
nati ludere par impar.
2. **Q**uod di-
sciplina
Romana
non admi-
ssisset.
3. **N**on tamen Romanus rigor omnino probari potest. de quo
Liuius *lib. 22. nulli ciuitati viliores captiui quam nostrae.* quod verum
adeo fuit vt & negligenter suos, & aedam ferè redemptionem ha-
berent, & a se captos ludibrijs maioribus, quam aliae gentes affice-
rent. neque tamen vetita generatim fuit redemptio. sed octo milia,
quae cladi Cannensi superfuerant Populus Rom. redimi vetuit.
exemplo singulari. quae res animum Annibalis etiam omnino fre-
git. quin & facultatem redeundi praebet redemptio, nec ius post-li-
minij mutat. *l. 15. 20. 21. &c. D. de captiu.* voluit tamen Extrau.
Constitut. 40. Leonis, vt captiui testamenti factionem habeant, & 36. vt
captiui filius haeres sit.
4. **E**t pluribus quidem lytrum, quod diximus, deberi potest, si
pluries ijdem capiantur. solent tamen capti, si velint, fide publicam
deduci ad suos vsque, tubicine aut tympanista comitante, aut lit-
teris publicis muniri.
5. **C**um de lytro conuenit, & si hostium opinione captiuus ditior
fuerit, non rescinditur pactio. tum quia iure gentium non tenetur
quis supplere, quod minus aequo pretio promissit, tum quia homo &
libertas non aestimantur pretio; nec huius proportionem capiunt.
Pro dimissione pretium soluitur. ideoque quamuis de pretio sit
conuentum, solutionemque mors praueuerit, non debetur: si

ta-

armorum, quam nunc vocamus, denotare, sed delectamur hodie res alias alijs nominibus obtegere. Effectus tamen breuiorum longiorumque induciarum idem est, vt ijs lapsis res in pristinum belli statum redeant: perinde vt qui in duello pugnant, respirant, anhelitumque resumunt, si non interim colloquio controuersie sopiri potuerint.

Obligant Induciæ mox contrahentes: subditos autem à tem- 7.
pore notitiæ, qui si quid ante notitiam contra eas egerint, impunè A quo tem-
pore obli-
gant indu-
ciæ?
quidem egerint; sed Principes captiuos, & res ablatas restitui iube-
bunt. Tempus si continuum adscriptum sit, de momento currit
in momentum: si certus terminus, etiam dies termini compre-
hensus erit. Terminus apud Aristotelem, vltimum cuiusque est
& pars rei. *l. si quis. D. de verbor. signification. Grotius lib. 3. cap. 21.
num. 4. & 5.*

Per Inducias ire, redire licet, commercari, colludere, reficere 8.
mœnia, militem conscribere, derelicta occupare, non præfidijs nu- Quæ per eas
liceant?
data dumtaxat. vt enim quisque ante Inducias possedit, ita in ijs
possidere pergit, ideoque ijs durantibus post-liminiò nihil recipi-
tur. *d. l. post-limin. vt in pace, l. in bello ibidem.* nisi secus conuenerit.
vt in Belgicis nostris Inducijs; per quas res omnes veteribus domi-
nis restituebantur: additâ etiam alienandi facultate.

Quòd si etiam in rem finemvè certum Induciæ pactæ sint, cir- 9.
cumscripta earum naturâ non patitur extensionem, etiam ad ea in rem fi-
nemq; cer-
tum con-
tracta?
quæ alioquin natura inessent: v. g. sepeliendorum corporum In-
ducia data sint; ire aut commeari non licet, quod alioquin per
communes Inducias licet, similiter si obsessi de deditioe agant, In-
ducia data ne oppugnentur, non eis permittunt auxilia intromit-
tere, nouas machinas struere, seu aliâs conditionem obsidentis per
nomen Induciarum deteriore facere. Si cautum rebus sit, non
personis; aut contrâ personis, non rebus; de his ad illas pactio non
extenditur. si tamen rem prædari alter voluerit, alter defendere ci-
tra Induciarum violationem poterit.

Si fides Induciarum rumpatur, prout de pace & fœderibus di- 10.
ximus, pars altera fide exsoluitur. Decius *conf. 131. Gentil. l. 2. de* Quorum
earum fides
fallatur?
*bell. generosiùs tamen aliquid patitur, & in finem differt. vt religio-
sè Albertus nõ tantùm, sed & scrupulosè Induciarum fidem serua-
uit. Priuatorum insolentia publicam fidem non lædit. Decius conf.
667. si modò qui publicè præfunt, nec mandent, nec probent di-
fertè aut tacitè, non puniendo vel dedendo, ac res ablatas reddendo.
sed sociorum violatio socios inuoluit. Gentil. lib. 2.*

tamen dimissio facta est, sed persona liberè retenta, pignoris vice, donec pretium solueretur; debetur: quamuis mors reditum ad suos impedierit. quòd si quis dimissus fuerit eo pacto, vt alium in vicem dimitti curaret, si alter illo curante dimissus fuerit, quamuis mors reditum interuerterit, promisso satisfactum erit. sin ante dimissionem mors obuenerit, non quidem alter in carcerem redire iudicio Grotij tenebitur, fauore libertatis, & quia per eum non steterit, sed neque lucri-faciet libertatem suam: lytrum militibus statutum, vel pro digno arbitrio persoluet.

Capti etsi serui hodie apud nos non fiant, bonis tamen quæ habent spoliantur; si quid tamen eorum victor non apprehenderit, suum non facit, ideoque captus si penes se pecuniam, vniuersas, aliaque pretiosa clam hoste retinuerit; postquam de pretio erit conuentum, hæc ipsa, vt dominus in solutum dare potest. non enim apprehendit hostis, quæ nesciuit. *l. possidere. §. ne rup. D. de acquirenda possess.*

CAPVT XXIII.

De Commeatu.

Commeandi ius extra Inducias etiam priuilegiarijs litteris concedi solet. quod Grotius *de bell. lib. 3. cap. 21. num. 14.* laxè intra verborum proprietatem, & vt vndeque voluntatis coniectura seruetur, absurditate euitatâ accipiendum tradit. vt nomine militum centurio etiam, & tribunus veniat. cui ire permittitur, redire liceat. & si non redire, cui datum abire: non mittere, cui concessum venire. nec huic nisi semel. nec cum familia. quia cum ea moramur, non peregrinamur. excepto famulatio (& si vsus seruet contrarium: quia saluus conductus impetratur numeratis in quælibet capita nummis.) ijsque bonis, quibus decenter non potest carere. comitatu item permisso, non eos comprehensos, quorum causa magis est odiosa, eandemque securitatem, neque territorio concedentis terminari, neque vitâ: nisi additum fuerit; *quamdiu voluerit.* velle desinit, qui viuere.

CA-